

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูจาก 99 โรงเรียน จำนวน 1,565 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จำนวน 310 คน ที่คัดเลือกมาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610 ; อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 303) ตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert's Scale) โดยกำหนดความหมายดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107 - 108)

- 5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก
- 3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย
- 1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 66 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert's Scale) โดยกำหนดความหมายดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107 - 108)

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัยและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. เสนอเครื่องมือต่อประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษาเมื่อตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุง
5. เสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Index of Item - objective Congruence : IOC) และได้ค่า IOC ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จันทบุรี เขต 1 ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถ้าน้อยกว่า 0.50 จะทำการคัดเลือกเก็บไว้เป็นข้อความที่ต้องแก้ไขหรือตัดทิ้ง
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

7. นำข้อมูลที่ได้จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204 ; อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125) ได้ค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเท่ากับ 0.93 และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู เท่ากับ 0.95

8. หาค่าอำนาจการจำแนกของข้อคำถามของแบบสอบถามโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2527 : 321) ได้ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม ของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ระหว่าง 0.49 ถึง 0.84 และแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.64

9. ปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 310 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยกำหนดวัน - รับคืนด้วย ระบบการรับ - ส่งหนังสือราชการผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามตารางที่นัดหมายด้วยตนเอง จำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยที่ได้รับการตอบกลับจากผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107 - 108)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107 - 108)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

4. หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จันทบุรี เขต 1 โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson's Product - moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 153)

ค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ มีค่า + 1 ถึง -1 โดยมีเกณฑ์กว้าง ๆ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ มีค่า 0.81 ถึง 1.00 คือ ค่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ มีค่า 0.61 ถึง 0.80 คือ ค่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ มีค่า 0.41 ถึง 0.60 คือ ค่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ มีค่า 0.21 ถึง 0.40 คือ ค่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ มีค่าต่ำกว่า 0.20 คือ ค่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ มีค่า 0 คือ ค่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)